

digt komplicerede i deres opbygning bl.a. med den virkning, at de ikke blot er vanskelige at forstå for menigmand, men også komplicerede at arbejde med, både for domstolene og for politiet og anklagemyndigheden. Den komplicerede opbygning af § 244 bevirker således, at der skal arbejdes med en halv snes forskellige ansvarskategorier, før domstolene kender den eller de strafferammer, som kommer i betragtning. Hertil kommer de typer af forsætlig legemsbeskadigelse, der henhører under §§ 245 og 246.

Det er endvidere blevet anført, at et mere forenklet regelgrundlag i mange tilfælde ville muliggøre en hurtigere sagsbehandling. Denne sammenhæng er bl.a. kommet til udtryk i folketingsbeslutningen af 25. maj 1984 om en øget indsats mod volden (Folketingstidende 1983/84, sp. 806, 1683, 7085, tillæg A sp. 1477, B sp. 1141 og C sp. 583), hvor det i pkt. 5 i afsnittet om hurtigere sagsbehandling hedder: »Den i forhold til andre lande særdeles komplicerede lovgivning vedrørende vold (straffelovens §§ 244-246) drøftes i Straffelovrådet med henblik på en forenkling.«

Det er også et spørgsmål, hvorvidt de straffe, der udmåles i voldssager, kan anses for passende ikke kun ud fra almen- og specialpræventive synspunkter, men også ud fra en proportionalitetsvurdering af forholdet mellem forbrydelsens grovhed og den forskyldte straf.

Bl.a. på baggrund af disse betragtninger har Straffelovrådet i betænkning nr. 1099/1987 om strafferammer og prøveløsladelse i kap. 6, hvor spørgsmålet om voldsforbrydelser behandles, ikke begrænset sig til at foretage en gennemgang af strafferammerne for vold, men har udarbejdet et forslag til en ny og mere forenklet udformning af voldsbestemmelserne, jf. nedenfor under pkt. 3.3., ligesom Straffelovrådet har foretaget en nærmere vurdering af det nugældende udmålingsniveau i voldssager, jf. nedenfor under pkt. 3.4.

3.2. Nugældende retstilstand.

De nugældende bestemmelser om vold findes i straffelovens §§ 244-246.

Der findes imidlertid også andre bestemmelser, der vedrører vold eller hvor vold kan indgå som en del af gerningsindholdet. Som eksempler fra straffeloven kan nævnes § 119 (vold mod offentlig myndighed), § 134 a (opløb), § 216 (voldtægt), § 260 (ulovlig tvang), § 183 a (flykapring) og § 288 (roveri). En del sager om slagsmål og vold af mindre alvorlig karakter afgøres efter politivedtægternes § 3.

Med hensyn til indholdet af straffelovens §§ 244-246 kan anføres følgende:

Det afgørende for, om en voldshandling skal henføres til § 244, § 245 eller til § 246, er, hvad gerningsmanden ved voldsudøvelsen har forsæt til. § 244 anvendes, når gerningsmanden ved voldsudøvelsen ikke har haft forsæt til at forvolde legemsskade.

Hvis gerningsmanden har haft forsæt til at påføre offeret skade på legeme eller helbred, henhører forholdet under § 245 eller § 246 afhængigt af, hvor alvorlig en skade der har været forsæt til at forvolde. Er der forsæt til, at offeret skal dø, henhører forholdet under § 237 om manddrab.

Inden for § 244 er grunddeliktet vold (legemskrænkelser) beskrevet i stk. 1. Straffen for overtrædelse af stk. 1 er bøde eller hæfte. Ifølge § 244, stk. 5, er forfølgning af sager, hvor der alene er spørgsmål om overtrædelse af § 244, stk. 1, som hovedregel undergivet privat påtale.

I § 244, stk. 2, 3 og 4, er opregnet en række forhold, der kan bevirke en skærpelse af straffen. Efter stk. 2 kan straffen stige til fængsel i 2 år, hvis offeret er en gravid kvinde, eller hvis den udøvede vold kan betegnes som særlig farlig, rå eller brutal. Hvis der foreligger uagtsom legemsskade som følge af den forsætlige legemskrænkelser, er straffen hæfte eller fængsel indtil 2 år, under særlig formildende omstændigheder bøde, jf. stk. 3. Har voldsudøvelsen karakter af mishandling, er straffen hæfte eller fængsel indtil 2 år. Er skaden så alvorlig, at offeret dør eller påføres grov legemsbeskadigelse, kan straffen stige til fængsel i 6 år.

Efter § 244, stk. 4, medfører det en skærpet bedømmelse, hvis der er tale om overfald, det vil sige vold udøvet mod en sagesløs person. I disse tilfælde er straffen fængsel indtil 2 år. I visse mildere tilfælde er der dog også mulighed for at anvende bøde eller hæfte, medens straffen i grovere tilfælde kan stige til fængsel i 6 år.

Ved forsætlig legemsbeskadigelse efter § 245 er straffen hæfte eller fængsel indtil 3 år, under særlig formildende omstændigheder bøde. Efter § 245, stk. 2, er straffen fængsel indtil 8 år, hvis legemsbeskadigelsen er begået under de i § 244, stk. 2 og 4, angivne omstændigheder. Det samme gælder, hvis legemsbeskadigelsen har været forbundet med mishandling eller haft døden eller grov legemsbeskadigelse som uagtsom følge.

Straffen for forsætlig grov legemsbeskadigelse efter § 246 er fængsel fra 1 til 12 år.

Som tidligere nævnt bevirker den komplicerede opbygning af § 244, at der skal arbejdes med en halv snes forskellige ansvarskategorier, før domstolene kender den eller de strafferammer, som kommer i betragtning, hvortil kommer de typer af forsætlig legemsbeskadigelse, der henhører under §§ 245 og 246.